

BIJ DE KOETSIERS EN IN DE CAFÉS AAN 'T ZUID

Francine Somers

Aan het eindstation van de spoorwegen Gent-Zuid heerst de koortsige activiteit van aankomst en vertrek. Onder de grote glazen overkapping lossen machtige locomotieven stoom en braken ze witte rookwolken uit. Ik geniet van de amusante sfeer op de caféterrassen tegenover het stationsgebouw. Ik kan er het va-et-vient van de reizigers en van de fiakers, de huurkoetsen, observeren. De koetsiers nemen er de breidels en leiden hun paarden tot bij de sierlijke drinkfontein onder de platanen (afb. 1). De krantenventers schreeuwen het sensationele nieuws van de dag. Enkele rijke reizigers laten zich door hun chauffeurs in hun automobiel tot bij het station rijden. De cafégarçons laveren tussen de koper omrande tafeltjes al jonglerend met hun plateau's met drankjes. Je hoort de bestellingen:

- "Garçon, een choffarke en twee grenadines!"
- "Drie demies, een Spa Monopole en een café filtre."

Op mooie dagen beschermen de heren zich tegen de zon met een strohoed of een panama. De dames tooien zich met lichte strooien hoedjes: 'pailles légères'. Onderwijl zit ik te slurpen aan een grenadine doorheen een strootje dat 'chalumeau' genoemd wordt. De kinderen die de grote mensen mogen vergezellen, delen zo'n flesje met elkaar.

Dat is voor mij het uitverkoren moment om alles stilletjes te observeren. Zo bijvoorbeeld het uitbundige festijn van de mussen die met heelder families de dampende paardenvijgen komen bepikken. De koetsier heeft zijn rijdier een haverzak voorgebonden. De 'Grote Sympaticus', het zenuwstelsel dat de spijsvertering en andere inwendige functies van zoogdierlichamen dirigeert, prepareert intussen in het darmstelsel van het paard het banket voor de gevleugelde bende. De kleine musjes hebben de platanen als domicilie uitgekozen, net boven de drinkfontein, waarvan het bovenste schaalteje voor hen bestemd is.

In die tijd was de dierenwereld nog zeer sterk aanwezig in de steden. Het lot van de vrije vogels was toch wel beter dan dat van de huisdieren, slaven van de mens.

Fragment uit *Atmosphère à la gare terminale de Gand-Sud*, vertaald uit het Frans. Zie GT 2017 nr. 2, p. 101.



Afb. 1. Tekening van de auteur. De drinkfonteinen in de stad werden gefinancierd door textielbaron Maurice de Smet de Naeyer via een legaat aan de vereniging voor dierenbescherming, die ze aan de stad schonk. Over de geschiedenis van de Gentse dierenbeschermers, destijds onder de energieke leiding van Alice Buysse, een uitgebreid artikel in de jaargang 2015, nr. 2 van het zusterijdschrift *Van Mensen & Dingen*, verkrijgbaar op vrijdagmiddagen in de KBOV-bibliotheek (kapel van het Huis van Alijn aan de Kraanlei). De sierlijke fonteintjes verdwenen met de opkomst van de auto. Gelukkig bewaard gebleven exemplaren werden teruggeplaatst aan de Kraanlei en op de Vrijdagmarkt.